T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/597
KARAR NO : 2020/768
KARAR TR:14.12.2020

ÖZET : Sosyal Güvenlik KurumuBaşkanlığı Kemeraltı Sağlık SosyalGüvenlik Merkezi'nin 8.5.2020 tarihli yazısı ile "... 2018 yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın AlımSözleşmesi'nin 15.7 maddesi gereğince, Özel N. TıpMerkezine ait Kurum alacaklarının Hastanenizin alacaklarından mahsup edilmek üzere borç kaydı oluşturularak işlem yapılacağı; ayrıca 08.05.2020 tarihi itibariyle Kurumla imzalanmış SGK sözleşmesininsonlanacağı ve MEDULA sisteminden tesisinizin kapatılacağı ..." yönünde tesis edilen işlemin, hukuka aykırı olduğundan bahisle, iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : L.G. Özel Sağlık Hizmetleri Optik Tıbbi Ürünleri İlaç Med. İnş. Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.
Vekilleri : Av. M.Y. - Av. S.Y.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. İ.B.

O L A Y:Davacı vekillerinin dava dilekçesinde özetle; Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Kemeraltı Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi'nin 8.5.2020 tarih ve E.5912789 sayılı yazısı ile "... 2018 yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesi'nin 15.7 maddesi gereğince, Özel N. Tıp Merkezine ait Kurum alacaklarının Hastanenizin alacaklarından mahsup edilmek üzere borç kaydı oluşturularak işlem yapılacağı; ayrıca 08.05.2020 tarihi itibariyle Kurumla imzalanmış SGK sözleşmesinin sonlanacağı ve MEDULA sisteminden tesisinizin kapatılacağı ..." yönünde tesis edilen işlemin, hukuka aykırı olduğundan bahisle, iptali ve yürütmesinin durdurulması istemleriyle idari yargı yerinde dava açtıkları anlaşılmıştır.

Davalı idare vekili süresi içinde verdiği savunma dilekçesinde; davanın adli yargıda görülmesi gerektiği görüşüyle davanın görev yönünden reddi gerektiğini savunmuştur.

İZMİR 5. İDARE MAHKEMESİ: E:2020/540 sayılı dosyasında "... Dosyanın incelenmesinden,L.G. Özel Sağlık Hizmetleri Optik Tıbbi Ürünleri İlaç Medikal İnşaat Gıda San. Ve Tic. Ltd. Şti.ile Özel N. Tıp Merkezi'nin birleşmesinin Sağlık Bakanlığı'nın 11/04/2017 tarih ve 1052 sayılı yazısıyla uygun görüldükten sonra birleşme ile ilgili olarak Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Kemeraltı Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi Müdürlüğü'nün incelemesi üzerine anılan müdürlüğün 08/05/2020 tarih ve E.5912789 sayılı yazısı ile '.... 2018 yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesi'nin 15.7 maddesi gereğince, Özel N. Tıp Merkezine ait Kurum alacaklarının Hastanenizin alacaklarından mahsup edilmek üzere borç kaydı oluşturularak işlem yapılacağı, ayrıca 08/05/2020 tarihi itibariyle Kurumla imzalanmış SGK sözleşmesinin sonlanacağı ve MEDULA sisteminden tesisinizin kapatılacağı...' yönünde tesis edilen işlemin iptali istemi ile bakılan davanın açıldığı, davalı idarenin 21.05.2020 tarihinde Mahkememiz kayıtlarına giren savunma dilekçesinde davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinden bahisle görev itirazında bulunulduğu anlaşılmaktadır.

İdari sözleşme, idarenin kamusal yetkisine dayanarak, kamu hizmeti gerekleri ve kamu yararı nedeniyle yaptıkları sözleşmelerdir. Bunlar idarenin ayrıcalıklı ve üstün hak ve yetkilerine içerirler. İdare, bu sözleşme hükümlerinde tek yanlı değişiklik yapabilir ya dasözleşmenin feshine gidebilir. Bu nitelikte olmayan diğer sözleşmeler ise, genelde özel hukuk alanında, özel hukuk kurallarına göre düzenlenir.

Mevcut uyuşmazlıkta, 08/05/2020 tarihi itibariyle davacı şirketin davalı Kurumla imzalamış olduğu SGK sözleşmesinin sonlanacağı ve MEDULA sisteminin kapatılacağı görülmektedir. Ayrıca idare sözleşme ile tek taraflı değişiklik yapma hakkını elde etmiştir.Bu sebeple taraflar arasındaki idari nitelikteki sözleşmenin uygulanmasından doğan uyuşmazlığın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerekmektedir.

Öte yandan, benzer uyuşmazlıklarda Uyuşmazlık Mahkemesinin 29.01.2018 tarih ve E: 2017/798, K:2018/29 sayılı kararı ile Danıştay kararları da uyuşmazlığın çözümünün idari yargıya ilişkin olduğu yönündedir.

Açıklanan nedenlerle, davalı idarenin görev itirazının reddine, uyuşmazlığın görülmesi ve çözümlenmesinde

Mahkememizin görevli olduğuna, kararın 1147 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun hükümleri uyarınca taraflara tebliğine, anılan Yasanın 10 ve 12. maddeleri uyarınca kararın tebliğ tarihinden başlayarak on beş (15) gün içinde 'olumlu görev uyuşmazlığı' çıkarılması talebini içeren iki nüsha dilekçenin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na sunulmak üzere Mahkememize verilebileceğinin itiraz eden davalı tarafa bildirilmesine ..." dair 29.5.2020 günlü kararıyla davalı idarenin görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı idare vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI;. Davacı tarafından, şirketleri ile Özel N. Tıp Merkezinin birleşmesinin Sağlık Bakanlığının 11/04/2017 tarihli ve 1052 sayılı yazısıyla uygun görüldükten sonra birleşme ile ilgili olarak Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Kemeraltı Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi Müdürlüğünün incelemesi üzerine anılan Müdürlüğün 08/05/2020 tarihli ve E.5912789 sayılı yazısı ile '... 2018 yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesinin 15.7. maddesi gereğince, Özel N. Tıp Merkezine ait Kurum alacaklarının Hastanenizin alacaklarından mahsup edilmek üzere borç kaydı oluşturularak işlem yapılacağı, ayrıca 08/05/2020 tarihi itibariyle Kurumla imzalanmış SGK sözleşmesinin sonlandırılacağı ve MEDULA sisteminden tesisinizin kapatılacağı ...' yönünde tesis edilen işlemin iptali istemiyle açılan davada, davalı idare tarafından yapılan görev itirazının mahkemece reddi üzerine, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemi ile davalı idarece Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına başvurulmuştur.

Bir kamu hizmetinin yürütülmesi için ihtiyaç duyulan mal veya hizmet temini sırasında, 'idarede kanunilik' ilkesi gereğince idarenin belirli usul ve esaslara uyması zorunlu olup; işin sözleşmeye bağlanmasından önce geçen bu süreçte tesis edilen işlemlerin, kamu gücüne dayalı, re'sen ve tek yanlı olması nedeniyle idari işlem niteliğini taşıması karşısında, yargısal denetiminin idare hukuku ilkelerine göre idari yargı yerlerince yapılacağı tartışmasızdır.

İdari sözleşme, idarenin kamusal yetkisine dayanarak, kamu hizmeti gerekleri ve kamu yararı nedeniyle yaptıkları sözleşmeler olup, idarenin ayrıcalıklı ve üstün hak ve yetkilerini içerirler. İdare, bu sözleşme hükümlerinde tek yanlı değişiklik yapabilir ya da sözleşmenin feshine gidebilir. Bu nitelikte olmayan diğer sözleşmeler ise, genelde özel hukuk alanında, özel hukuk kurallarına göre düzenlenir.

Dosyanın incelenmesinden; davacı ile davalı idare arasında 01/04/2018 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 2018 Yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesinin akdedildiği, söz konusu sözleşme ile tarafların hak ve yükümlülüklerinin belirlendiği ve ihlal edilen kurallar karşılığında sözleşme feshi ile cezai müeyyidelerin belirlendiği, sözleşme hükümlerine göre davacının Medula sitemini kullanabildiği, bu sebeple Medula sistemine bağlantı hususunun özel hukuk sözleşmesi niteliğinde olan Sözleşmenin uygulanmasına ilişkin olduğu, davacının Medula sisteminin kapatılması ve Özel N. Tıp Merkezine ait Kurum alacaklarının davacının alacaklarından mahsup edilmek üzere borç kaydı oluşturularak işlem yapılmasına ilişkin dava konusu işlemin dayanağının da bu sözleşme hükümlerinin uygulanması olarak nitelendirilmesi gerektiği göz önüne alındığında, sözleşme hükümleri çerçevesinde tesis edilen işlemin iptali ve uğranılan zararın tazmini istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Taraflar arasında imzalanan 2018 Yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesi hükümleri incelendiğinde; Sözleşme taraflarının Sosyal Güvenlik Kurumu ile davacı şirket olduğu; konusunun, sağlık hizmeti bedelleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanan kişilere sözleşmede belirtilen branşlarda vermeyi kabul ve taahhüt ettiği hizmetlerle sınırlı olmak üzere sağlık hizmetlerinin sağlanmasının usul ve esasları ile karşılıklı hak ve yükümlülüklerin belirlenmesi olarak belirtildiği; dayanak olarak 5510 sayılı Kanunun ilgili maddelerinin gösterildiği; sözleşmenin 6. maddesinde, sözleşmeye göre hizmet alacak kişilerin sayıldığı; 7. maddede. Kurumun sunulan sağlık hizmetleri karşılığında Sağlık Hizmeti Sunucularına (SHS) ilgili mevzuat ile sözleşmede belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda ödeme yapmakla yükümlü olduğunun belirtildiği, sözleşmeyle davacıya da bir takım hak ve yükümlülükler verildiği; 11. maddede. Ödeme Şartları ve Zamanı üst başlığı altında ödeme usul ve esaslarının belirlendiği görülmektedir.

Dava konusu sözleşmenin fesih hükümlerinin belirlendiği 13. maddesinde; tarafların 20 iş günü önceden yazılı bildirimde bulunmak şartıyla sözleşmeyi her zaman tek taraflı olarak feshedebileceği belirtilmiş, sözleşmeye ilişkin usul ve esasların belirlendiği 15. maddenin 7. fıkrasında ise; 'SHS'nin işletme hakkının devri, kiralama da dahil olmak üzere işletmenin devri gibi sonuç doğurur. Bu kapsamda devreden ile devralanın her türlü Kurum alacakları yönünden müşterek ve müteselsil sorumluluğu devam eder. Hem devredenin hem de devralanın Kurum alacakları tahsil edilmeden devralan SHS ile sözleşme yapılmaz. SHS'nin, bir başka kişi veya kuruluş tarafından devralınması veya birleşmenin gerçekleşmesi halinde, devir veya birleşme tarihi itibarıyla Kurumla imzaladığı sözleşme fesih olur. Devralan veya birleşme gerçekleştirilen kişi veya kuruluş ile 5510 sayılı Kanunun 103 üncü maddesi hükümleri, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun sözleşmenin devri ve sözleşmeye katılma ve borç ilişkilerinde taraf değişikliklerine ilişkin hükümleri, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun ticari işletme hukukuna ilişkin hükümleri ve işbu sözleşme hükümleri saklı kalmak kaydıyla sözleşme yapılabilir. Fesih tarihinden itibaren devralan veya birleşme gerçekleştirilen kişi veya kuruluş ile sözleşme yapılana kadar geçen sürede hizmet sunulması halinde bedelleri Kurumca ödenmez.' hükmü yer almıştır.

Yine sözleşmenin 'Yetkili Mahkeme' başlıklı 17. maddesinde; sözleşmenin uygulanmasından doğan uyuşmazlıklarda Ankara mahkemeleri ve icra müdürlüklerinin yetkili bulunduğu belirtilmiş, 'Yürürlük' başlıklı 18. maddesinde; sözleşmenin 01/04/2018 tarihinde yürürlüğe gireceği, sözleşmede belirtilen istisnalar dışında, her takvim yılının 15 Aralık günü mesai saati bitimine kadar taraflardan birinin feshi ihbar etmediği takdirde sözleşmenin aynı şartlarda bir yıl daha uzamış sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Sağlık hizmeti veren özel kişi ve kuruluşların, mesleklerini icra edebilmeleri için Kurum ile sözleşme imzalaması gibi bir zorunluluk bulunmadığı; ancak olayda olduğu gibi, davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının sigortalılarına, ücretini daha sonra Kurumdan tahsil etmek şartı ile sağlık hizmeti sunmak üzere sözleşme imzalayabilecekleri, sözleşmeyle karşılıklı yükümlülük altına girebilecekleri de açıktır.

Dava konusu sözleşmenin, taraflara karşılıklı olarak çeşitli hak ve yükümlülükler getirdiği, tarafların serbest iradelerine dayandığı, ticari nitelikli olduğu, kamu hukukunun ve dolayısıyla kamu gücünün bu sözleşmede yerinin bulunmadığı; sözleşmede, tarafların karşılıklı fesih yetkilerinin bulunduğu görülmektedir.

Bu durumda, sözleşmenin kamu hukuku ağırlıklı değil, tarafların serbest iradesi ile oluştuğu kabul edilmelidir. İdarenin sözleşmedeki fesih ve diğer yetkilerinin karşı taraftan fazla bulunması, bu sözleşmenin özel sözleşme niteliğini etkilemediği gibi; kamu hizmetine ilişkin bulunsa da idarenin üstün yetkilerle donatıldığı sonucunu doğurmamaktadır. Yapılan sözleşme, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından sağlık yardımları karşılanan kişilere çeşitli branşlarda sağlık hizmeti sunulması koşullarını belirlediğine göre; sözleşmenin uygulanması aşamasında ortaya çıkan ve Özel N. Tıp Merkezine ait Kurum alacaklarının davacının alacaklarından mahsup edilmek üzere borç kaydı oluşturularak işlem yapılması ve ayrıca 08/05/2020 tarihi itibariyle Kurumla imzalanmış SGK sözleşmesinin sonlandırılarak Medula sisteminden tesisin kapatılmasına ilişkin uyuşmazlığın; anılan sözleşme hükümleri ile özel hukuk kuralları uyarınca adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekmektedir.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 25/11/2019 tarihli ve E.-K.2019/740-770 sayılı kararında da aynı hususların vurgulandığı görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, açılan davanın adli yargı yerinde görüm ve çözümü gerekmektedir." şeklindeki gerekçe ile 2247 sayılı Kanunun 10 ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Mahkememize gönderilmesine karar vererek 10.7.2020 tarih ve 2020/54285 sayılı görüş yazısı ile Mahkememize başvurmuş, başvuru 2.10.2020 tarihinde kayıt altına alınmıştır.

Başkanlığımızca, 2247 sayılı Kanun'un 13/son maddesi gereği ayrıca Danıştay Başsavcılığı'ndan görüş istenmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI";… 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun, Sağlık Hizmetlerinin Sağlanma Yöntemi ve Sağlık Giderlerinin Ödenmesi başlıklı 73. maddesinin birinci paragrafında, '(Değişik: 17/4/2008-5754/45 md.) Bu Kanuna göre sağlık hizmetleri, Kurum ile yurt içindeki veya yurt dışındaki sağlık hizmeti sunucuları arasında yapılan sözleşmeler yoluyla ve/veya bu Kanun hükümlerine uygun olarak genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından satın aldıkları sağlık hizmeti giderlerinin ödenmesi suretiyle sağlanır.' hükmü, 88. maddesinin 19. paragrafında; 'Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun uygulamasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir. Yetkili iş mahkemesine başvurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz.' hükmü, 101. maddesinde ise; 'Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür.' hükümleri yer almaktadır.

Davacı, L.G. Özel Sağlık Hizm. Opt. Tıb. Ür. İlaç Medikal İnş. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.'ne ait Özel Batı Hastanesi ile davalı SGK Başkanlığı arasında 01/02/2018 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, sağlık hizmet bedelleri SGK tarafından karşılanan kişilere sağlık hizmeti sunulması amacıyla, 2018 yılı Sağlık Hizmet Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesi imzalandığı, dayanak olarak 5510 sayılı Kanun ve Kurum mevzuatı gösterildiği, sözleşmenin 7. maddesinde. Kurumun alınan sağlık hizmeti karşılığında ödeme yapmakla yükümlü olduğu belirtildikten sonra tarafların sözleşmeden doğan hak ve yükümlülüklerinin karşılıklı olarak sayıldığı, 11. maddesinde. Ödeme Şartları ve Zamanı başlığı altında ödemeye ilişkin usul ve esasların, 12. maddesinde Ceza Koşullarının, 13. maddesinde ise Sözleşmenin Fesih hükümlerinin belirlendiği görülmektedir.

Dava konusu edilen işlemin dayanağı olarak gösterilen Sözleşmenin 15/7. maddesinde; 'SHS'nin işletme hakkının devri, kiralama da dahil olmak üzere işletmenin devri gibi sonuç doğurur. Bu kapsamda devreden ile devralanın hertürlü kurum alacakları yönünden müşterek ve müteselsil sorumluluğu devam eder. Hem devredenin hem devralanın Kurum alacakları tahsil edilmeden devralan SHS ile sözleşme yapılmaz. SHS'nin, bir başka kişi veya kuruluş tarafından devralınması veya birleşmenin gerçekleşmesi halinde, devir veya birleşme tarihi itibariyle Kurumla imzaladığı sözleşme fesh olur. Devralan veya birleştirme gerçekleştiren kişi veya kuruluş ile 5510 sayılı Kanunun 103 üncü maddesi hükümleri, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun Sözleşmenin devri ve sözleşmeye katılma ve borç ilişkilerinde taraf değişikliklerine ilişkin hükümleri, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun ticari işletme hukukuna ilişkin hükümleri ve iş bu sözleşme hükümleri saklı kalmak kaydıyla sözleşme yapılabilir. Fesih tarihinden itibaren devralan veya birleşme gerçekleştirilen kişi veya kuruluş ile sözleşme yapılana kadar geçen sürede hizmet sunulması halinde bedeller Kurumca ödenmez.' ve 17. maddesinde ise; sözleşmenin uygulanmasından doğan uyuşmazlıklarda, Ankara İli mahkeme ve icra müdürlüklerinin yetkili olduğu, sözleşmeye bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden. Sağlık Bakanlığının 11/04/2017 tarih ve 54718026-045.99-E: 1052 nolu yazısına istinaden, R. Özel Sağlık Hiz. İnş. Nak. Tic. A.Ş. sahipliğindeki Özel N. Tıp Merkezinin ruhsatının davacı L.G. Özel Sağlık Hiz. Opt. Tıb. Ür. İlaç Medikal İnş. Gıda San. Tic. Ltd. şirketi sahipliğindeki Özel B.G. Sağlığı ve Cerrahi Tıp Merkezi bünyesinde birleştiği, daha sonra Özel B.G. Sağlığı Ve Cerrahi Tıp Merkezinin 25/04/2019 tarihinde hastaneye dönüştüğü ve Özel Batı Hastanesi unvanını aldığı, davacı şirkete ait Sağlık Merkezinin uygunluk belgesinin yeniden düzenlenmesi ve yeni kapasite formunun SGK Başkanlığına verilmek üzere davacı şirkete verilmesi istemiyle Diyarbakır İl Sağlık Müdürlüğüne yapılan başvuru neticesinde, Diyarbakır İl Sağlık Müdürlüğünün 26/02/2020 tarihli yazısı üzerine birleşme işleminin SGK Başkanlığınca öğrenildiği, konuyla ilgili daha önce SGK Başkanlığına bir bildirimde bulunulmadığı, R. Özel Sağlık Hiz. İnş.Nak. Tic.A.Ş. sahipliğindeki Özel N. Tıp Merkezi adına oluşturulmuş cezai işlem, yersiz ödeme ve tıbbi kesintilerle ilgili faiz hariç yaklaşık 15.479.377,00 TL tutarında borç kaydının olduğu, merkezin halihazırda faal olmadığı, yukarıda bahsi geçen, davacı ile davalı idare arasında 01/02/2018 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere imzalanan; 2018 yılı Sağlık Hizmet Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesinin 15.7 maddesi gereğince. Özel N. Tıp Merkezine ait Kurum alacaklarının Özel Batı Hastanesinin alacaklarından mahsup edilmek üzere borç kaydı oluşturularak işlem yapılacağı; ayrıca 08/05/2020 tarihi itibariyle Kurumla imzalanmış SGK Sözleşmesinin sonlanacağı ve MEDULA sisteminden davacıya ait hastanenin kapatılacağı yolundaki dava konusu işlemin tesis edildiği anlaşılmaktadır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 2. maddesinde, idari işlem, eylem ve sözleşmelerin iptal davalarına konu edilebileceği düzenlenmiştir.

Gerek doktrin gerekse yerleşik Danıştay İçtihatlarına göre, idari sözleşmelerin imzalanması aşamasına kadar ki süreçte oluşan uyuşmazlıkların idari yargıda, sözleşmenin imzalanmasından sonra sözleşme hükümlerinin uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlıkların adli yargıda görülmesi ve çözülmesi kabul edilmektedir.

Uyuşmazlık; davalı idare ile davacı şirket arasında imzalanan 01/02/2018 tarihli 2018 yılı Sağlık Hizmet Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesinden önceki bir tarihte davalı idare ile sözleşme imzalayan Özel N. Tıp Merkezi adına oluşturulmuş cezai işlem, yersiz ödeme ve tıbbi kesintilerle ilgili faiz hariç yaklaşık 15.479.377,00 TL tutarında borç kaydının olduğu, borç kaydı bulunan Özel N. Tıp Merkezinin, Sağlık Bakanlığının 11/04/2017 tarih ve 54718026-045.99-E: 1052 nolu yazısına istinaden, davacı L.G. Özel Sağlık Hiz. Opt. Tıb. Ür. İlaç Medikal İnş. Gıda San. Tic. Ltd. şirketi sahipliğindeki Özel B.G. Sağlığı ve Cerrahi Tıp Merkezi bünyesinde birleşmesi nedeniyle Özel N. Tıp Merkezine ait Kurum alacaklarının Özel Batı Hastanesinin alacaklarından mahsup edilmek üzere borç kaydı oluşturularak işlem yapılacağı; ayrıca 08/05/2020 tarihi itibariyle Kurumla imzalanmış SGK Sözleşmesinin sonlanacağı ve MEDULA sisteminden davacıya ait hastanenin kapatılacağı yolundaki işlemden kaynaklanmaktadır.

Davacı şirketin sahibi olduğu Özel Batı Hastanesi ile Sosyal Güvenlik Kurumu arasında, kamu hukukuna ilişkin kurallar ve usuller kullanılmaksızın, tarafların serbest iradelerine dayanılarak özel hukuk hükümlerine göre hizmet alım sözleşmesi imzalandığı, bu sözleşmede, tarafların karşılıklı hak ve yükümlülükleri ile sözleşmenin feshine ve cezai şartlara ilişkin hükümlerin de belirlendiği, dava konusu işlemin ise anılan sözleşmenin 15/7. maddesi gereğince tesis edildiği gözönüne alındığında, tarafların serbest iradelerine dayalı olarak yapılan sözleşmeden kaynaklanan uyuşmazlığın idari yargının görev alanı dışında kaldığı ve özel hukuk hükümlerine göre adli yargıda çözümlenmesi gerektiği açıktır.

Davacı vekili, uyuşmazlığın 2018 yılı Sağlık Hizmet Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesinden kaynaklanmadığını, dava dışı kişiye ait borcun müvekkile ait Kurum alacaklarından mahsup edilerek sözleşmenin feshinden kaynaklandığını iddia etmekte ise de; uyuşmazlığın Sözleşmenin uygulanması aşamasında ortaya çıkan ve davacı Hastane ile ruhsat birleşmesi yapan Özel N. Tıp Merkezine ait Kurum alacaklarının davacının alacaklarından mahsup edilerek sözleşmenin fesh edilip MEDULA sisteminden davacı Hastanenin kapatılması ve Sözleşmenin 15/7 maddesinin uygulanmasından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

... Açıklanan nedenle, 2247 sayılı Kanunun 13. maddesi gereğince yapılan başvurunun kabulü gerektiği düşünülmektedir." şeklinde görüş bildirmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Burhan ÜSTÜN'ün Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 14.12.2020 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; davalı vekilinin anılan Kanunun 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Burak Cenk İLHAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Davanın, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Kemeraltı Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi'nin 8.5.2020 tarih ve E.5912789 sayılı yazısı ile "... 2018 yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesi'nin 15.7 maddesi gereğince, Özel N. Tıp Merkezine ait Kurum alacaklarının Hastanenizin alacaklarından mahsup edilmek üzere borç kaydı oluşturularak işlem yapılacağı; ayrıca 08.05.2020 tarihi itibariyle Kurumla imzalanmış SGK sözleşmesinin sonlanacağı ve MEDULA sisteminden tesisinizin kapatılacağı ..." yönünde tesis edilen işlemin iptali istemi ile açıldığı anlaşılmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Sağlık hizmetlerinin sağlanma yöntemi ve sağlık giderlerinin ödenmesi" başlıklı 73. maddesinin Birinci fıkrasında;

"Bu Kanuna göre sağlık hizmetleri, Kurum ile yurt içindeki veya yurt dışındaki sağlık hizmeti sunucuları arasında yapılan sözleşmeler yoluyla ve/veya bu Kanun hükümlerine uygun olarak genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından satın aldıkları sağlık hizmeti giderlerinin ödenmesi suretiyle sağlanır." hükmüne yer verilmiş;

Aynı Kanun'un "Uyuşmazlıkların çözüm yeri" başlıklı 101. maddesinde;

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." denilmiştir.

26.3.2016 gün ve 29665 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmelerinin/Protokollerinin Hazırlanması ve Akdedilmesine İlişkin Yönetmeliğin "Genel İlkeler" başlıklı 5. maddesinde;

"(1) Finansmanı sağlanan sağlık hizmetleri; Kurum ile yurt içindeki ve/veya yurt dışındaki sağlık hizmeti sunucuları arasında yapılan sözleşmeler/protokoller yoluyla sağlanır.

(2) Sözleşmeler/protokoller yoluyla satın alınacak sağlık hizmetleri, bu hizmetlerin 24/3/2013 tarihli ve 28597 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde tanımlanan sağlık hizmeti sunucularının hangilerinden karşılanacağı ile sağlık hizmetlerinin satın alımına ilişkin kurallar Kurum tarafından belirlenir.

(3) Kurum, sunulan sağlık hizmetleri karşılığında, SHS'lere ilgili mevzuat ile sözleşmelerde/protokollerde belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda ödeme yapar.

(4) Kurumca genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile sağlık hizmeti sunucularına, fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen her türlü ödeme, ilgili mevzuata göre geri alınır.

(5) Kurum, sağlık hizmetleri sunumunda gerekli gördüğü hallerde SHS tarafından sözleşme/protokol kapsamında sunulan hizmetlere ilişkin veri ve bilgiye ulaşma ve temin etme hakkına sahiptir. Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık bilgilerinin gizliliği esastır.

(6) Sözleşmelerin/protokollerin akdedilmesine ilişkin süreç ile bu aşamada ibraz edilmesi gereken belgeler Kurum tarafından belirlenir.

(7) Sözleşmelerde/protokollerde, ceza koşulu ve/veya fesih gerektiren fiiller, fesih uygulama kriterleri ve sözleşme/protokol yapılmayacak sürelere yer verilebilir. Bu süreler sonunda sağlık hizmeti sunucusunun başvurusu halinde gerekli şartları taşıyanlarla sözleşme/protokol yapılabilir.

(8) Sözleşmelerde/protokollerde ceza koşulu veya fesih uygulamasını gerektiren fiillerin 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu yönünden de suç oluşturması halinde ilgililer hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

(9) Kurumca bu Yönetmelikte belirlenen koşulların gerçekleşmesi halinde ilgili mevzuata uygun şekilde sözleşmelerde/protokollerde değişiklik yapılabilir.

(10) Sözleşmelerde/protokollerde SHS'nin, Kurumdan doğmuş ve doğacak alacaklarını devir ve temlik edemeyeceğine ilişkin hükümlere yer verilir.

(11) Sözleşmelerde/protokollerde SHS'nin, kişilere ve Kuruma ait bilgilerin gizliliği ile ilgili yasal yükümlülüklere uyacağına ilişkin hükümlere yer verilir.

(12) Sözleşmelerde/protokollerde, SHS'nin; sahip, unvan, ortak ve adres değişiklikleri ile devri halinde hak ve yükümlülüklerine ilişkin hükümlere yer verilebilir.

(13) SHS'nin işletme hakkının devri, kiralama da dahil olmak üzere işletmenin devri gibi sonuç doğurur. Bu kapsamda devreden ile devralanın her türlü Kurum alacakları yönünden müşterek ve müteselsil sorumluluğu devam eder. Hem devredenin hem de devralanın Kurum alacakları tahsil edilmeden devralan SHS ile sözleşme/protokol yapılmaz.

(14) Kurum tarafından sözleşmesi feshedilmiş SHS ile feshe neden olan fiillere bağlı olarak oluşan Kurum alacakları tahsil edilmeden ve fesih süresi tamamlanmadan yeni bir sözleşme yapılmaz.

(15) Kurum tarafından sözleşmesi feshedilmiş SHS'nin devri halinde feshe neden olan Kurum alacakları tahsil edilmeden ve fesih süresi geçmeden devralan sağlık hizmeti sunucusu ile sözleşme yapılmaz. Sözleşme yapılmayan veya sözleşmesi feshedilen sağlık hizmeti sunucusunun muayene ve işlemlere ilişkin fatura bedelleri ödenmez.

(16) Sözleşmelerde/protokollerde, mücbir sebeplerin varlığı halinde, ceza koşulu ve feshe ilişkin yaptırımların uygulanmayacağına ilişkin hükümlere yer verilebilir.

(17) Sözleşmelerde/protokollerde, ek sözleşmelerin/ek protokollerin SHS'ler tarafından imzalanmaması durumunda, sözleşmelerin/protokollerin feshedileceğine ilişkin hükümlere yer verilebilir.

(18) Kurum, sözleşme/protokol kapsamında her türlü inceleme ve denetim yapmaya ve buna ilişkin kurallar belirlemeye yetkilidir.

(19) Kurum, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi sağlık hizmeti sunucuları tarafından yatan ve/veya günübirlik tedavi kapsamındaki hastalarda kullanılacak ve Kurumca belirlenecek olan tıbbi malzemeleri ve temini zorunlu ilaç ve/veya ilaç gruplarını, tıbbi malzeme tedarikçilerinden veya ecza depolarından temin etmek amacıyla sözleşme yapabilir, Kurum tarafından bu SHS'lere yapılan ödemeler, sağlık hizmeti sunucusunun Kurumdaki alacağından mahsup edilir.

(20) 18/4/2014 tarihli ve 28976 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Genel Sağlık Sigortası Uygulamaları Yönetmeliğinin, sözleşmelerin/protokollerin hazırlanması, akdedilmesi ve yürürlüğe konulmasına ilişkin hükümleri birlikte uygulanır." denilmiş;

"Sözleşmelerin/protokollerin hazırlanması" başlıklı 6. maddesinde;

"(1) Sözleşmeler/protokoller, kanunlarla tanımlanmış istisnalar hariç olmak üzere Kurum tarafından hazırlanır.

(2) Kamu idareleri sağlık hizmeti sunucuları ile yapılacak sözleşmeler/protokoller, Kurum ve kamu idaresi yetkili makamının onayı ve taraflarca imzalanması ile geçerlilik kazanır.

(3) Kamu idareleri sağlık hizmeti sunucuları dışındaki diğer sağlık hizmeti sunucuları ile yapılacak sözleşmeler/protokoller, kanunlarla tanımlanmış istisnalar hariç olmak üzere Kurum onayı ile yürürlüğe girer, Kurum ve taraflarca imzalanması ile geçerlilik kazanır.

(4) Kurum, Kanunun 73 üncü maddesi gereği, sözleşme ücretine tabi olan SHS'den sözleşme imzalamak için ücret alabilir.

(5) Sözleşmelerin/protokollerin geçerlilik süresi altı aydan az olamaz. İhtiyaç duyulan alanlarda oluşturulacak alternatif geri ödeme modelleri üzerinden sağlık hizmetinin finansmanı için yapılacak sözleşmelerde süre Kurum tarafından belirlenir.

(6) Sözleşmelerin/protokollerin geçerlilik süresi sonunda; Kuruma olan borcu, Kurum bilgi işlem sistemi (MEDULA) üzerinden iletilen toplam tahakkuk tutarına göre hesaplanacak son altı aylık fatura ortalamasını aşan SHS'lerle, götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesi/protokolü olan SHS'ler hariç olmak üzere sözleşme/protokol yapılmaz.

(7) Sözleşme ve/veya SHS'nin türüne göre Kurum tarafından ilgili SHS'den teminat mektubu istenebilir. Teminat tutarının belirlenmesi ile teminat alınmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

(8) İlk defa sözleşme/protokol yapılacak SHS'ler, mahalli sağlık hizmeti sunumu ihtiyacı, kamu yararı, aktüeryal denge, sözleşme talep eden SHS'lerin ve o bölgedeki diğer SHS'lerin niteliği değerlendirilerek Kurum tarafından belirlenir.

(9) Yeni dönem için sözleşmesi/protokolü yenilenecek SHS'ler, Kurumca daha önce yapılan tespitler, hasta memnuniyeti, kamu yararı, aktüeryal denge ve verimlilik gibi ölçütler değerlendirilerek Kurum tarafından belirlenir." denilmiştir.

Bir kamu hizmetinin yürütülmesi için ihtiyaç duyulan mal veya hizmet temini sırasında, "idarede kanunilik" ilkesi gereğince idarenin belirli usul ve esaslara uyması zorunlu olup; işin sözleşmeye bağlanmasından önce geçen bu süreçte tesis edilen işlemlerin, kamu gücüne dayalı, re'sen ve tek yanlı olması nedeniyle idari işlem niteliğini taşıması karşısında, yargısal denetiminin idare hukuku ilkelerine göre idari yargı yerlerince yapılacağı tartışmasızdır.

İdari sözleşme, idarenin kamusal yetkisine dayanarak, kamu hizmeti gerekleri ve kamu yararı nedeniyle yaptıkları sözleşmelerdir. Bunlar idarenin ayrıcalıklı ve üstün, hak ve yetkilerini içerirler. İdare, bu sözleşme hükümlerinde tek yanlı değişiklik yapabilir ya da sözleşmenin feshine gidebilir, Bu nitelikte olmayan diğer sözleşmeler ise, genellikle özel hukuk alanında, özel hukuk kurallarına göre düzenlenir.

Dosyanın incelenmesinden; davacı ile davalı idare arasında 2018 Yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesi'nin akdedildiği anlaşılmıştır.

Mahkememizce, Sosyal Güvenlik Kurumu Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesi'nin, idarenin kamusal yetkisine dayanarak, kamu hizmeti gerekleri ve kamu yararı nedeniyle yaptıkları sözleşmeler kapsamında olduğu kabul edilerek bu sözleşmenin idari sözleşme olduğu sonucuna varılmış olup davacının dava konusu ettiği hususların bu sözleşmede düzenlenen konularla ilgili olduğu değerlendirilmiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümünde idari yargı yeri görevli olduğundan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun reddine karar vermek gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN REDDİNE, 14.12.2020 gününde, Üyeler Birol SONER, Nurdane TOPUZ, Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Burhan	Şükrü	Mehmet	Birol
ÜSTÜN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN

KARŞI OY

Dava, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Kemeraltı Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi'nin 8.05.2020 tarih ve E.5912789 sayılı yazısı ile"... 2018 yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesi'nin 15.7 maddesi gereğince, Özel N. Tıp Merkezine ait Kurum alacaklarının Hastanenizin alacaklarından mahsup edilmek üzere borç kaydı oluşturularak işlem yapılacağı; ayrıca 08.05.2020 tarihi itibariyle Kurumla imzalanmış SGK sözleşmesinin sonlanacağı ve MEDULA sisteminden tesisinizin kapatılacağı ... " yönünde tesis edilen işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasa Mahkemesinin 25.01.2012 günlü, 28184 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 22 12.2011 günlü, E:2010/65, K:2011/1691 sayılı kararıyla, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 01.10.2008 günü yürürlüğe giren "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı 101. Maddesinde, bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği belirtilmiştir; bu hükümle, Kanunun 102. maddesindeki İdarî para cezalarıyla ilgili davaların idare mahkemelerinde görülmesi dışında, Kanun kapsamındaki tüm uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görülmesi öngörülmüştür.

Anayasa'nın, Cumhuriyetin niteliklerinin belirlendiği 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin insan haklarına saygılı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik, sosyal bir hukuk devleti olduğu vurgulanmıştır. Hukuk devleti, insan haklarına saygılı ve bu hakları koruyucu adaletli bir hukuk düzeni kuran ve bunu sürdürmekle kendini yükümlü sayan, bütün işlem ve eylemleri yargı denetimine bağlı olan devlettir.

Anayasa'nın 125. maddesinin birinci fıkrasında, "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır"; 140. maddesinin birinci fıkrasında, "Hâkimler ve savcılar adlî yargı hâkim ve savcıları olarak görev yaparlar"; 142. maddesinde, "Mahkemelerin kuruluş, görev ve yetkileri işleyişi ve yargılama usulleri kanunla düzenlenir"; 155. maddesinin birinci fıkrasında da, "Danıştay, İdarî mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir İdarî yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunda gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar" kurallarına yer verilmiştir. Anayasa'nın 37. maddesinde ise "Hiç kimse kanunen tâbi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz" denilmiştir.

Anayasa, Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik bir hukuk devleti olduğunu vurgularken, devlet içinde tüm kamusal yaşam ve yönetimin yargı denetimine bağlı olmasını amaçlamıştır. Yargı denetimi demokrasinin "olmazsa olmaz" koşuludur. Anayasa'nın "idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır" kuralıyla benimsediği husus da etkili bir yargısal denetimdir. Anayasa'nın 125. maddesinin birinci fıkrasında yer alan kural, yönetimin kamu hukuku ya da özel hukuk alanına giren tüm eylem ve işlemlerini kapsamaktadır. Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adlî ve İdarî yargı ayrımına gidilmiş ve İdarî uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, kural olarak idare hukuku alanına giren konularda İdarî yargının görevlendirilmesi konusunda yasa koyucunun mutlak bir takdir hakkının bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak İdarî yargının denetimine bağlı olması gereken İdarî bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde yasa koyucu tarafından adlî yargıya bırakılabilir.

5510 sayılı Kanun ile birlikte sosyal güvenlik tek çatı altında toplanmış, özel hukuk niteliği ağır basan sosyal güvenlik hukuku alanı oluşmuştur. İtiraz konusu kuralda, ayrım yapılmaksızın 5510 sayılı Kanundaki iş ve işlemler hakkında genel bir düzenleme yapılmış ve aksine hüküm bulunmayan hallerde, Kanun kapsamındaki uyuşmazlıkların çözüm yeri olarak iş mahkemeleri gösterilmiştir. İş Mahkemeleri, iş hukuku alanındaki uyuşmazlıkları çözmekle görevli, ihtisaslaşmış adlî yargı mahkemeleridir. Yasa koyucu 5510 sayılı Kanun kapsamındaki iş ve işlemler, prim esasına dayalı yeni sistemin niteliğine bağlı olarak iş mahkemelerinin görev alanı kapsamına alabilir. Sosyal güvenlik hukuku kapsamında aynı konuya ilişkin tüm uyuşmazlıkların, bu alanda görevli uzman mahkeme olan iş mahkemelerinde görülmesinin, hak arama özgürlüğünün kolaylaştırıcı nitelikte olduğu, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasını olanaklı kıldığı da açıktır.

Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yeni sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun Hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmeyerek, 31.05.2006 günlü, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 101. maddesinin"... bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." Bölümünün Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın reddine" karar verilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin 5510 sayılı Kanunun 101. maddesiyle ilgili olarak verdiği karar dikkate alınarak, Sosyal Güvenlik Kurumu Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmeleri; Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin (E:2020/1237, K:2020/3905), Danıştay 15. Dairesi'nin (E:2016/5381, K:2018/5618), Danıştay idari Dava Daireleri Kurulu'nun (E:2018/2523, K:2020/1390) ve Mahkememizin (E:2019/740, K:2019/770 ve E:2013/1649, K:2013/1862) kararlarından anlaşılacağı üzere; Yargıtay, Danıştay ve Mahkememiz tarafından "özel hukuk sözleşmesi" olarak kabul edilmiştir.

Dava konusu uyuşmazlığın belirtilen sözleşme ile ilgili olup olmadığı, hususunda ise; Sosyal Güvenlik Kurumu Kemeraltı Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi'nin dava konusu işleme dair 08.05.2020 tarih ve E.5912789 sayılı yazısında"... 2018yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesi'nin 15.7 maddesi gereğince, Özel N. Tıp Merkezine ait Kurum alacaklarının hastanenizin alacaklarından mahsup edilmek üzere borç kaydı oluşturularak işlem yapılacağı; ayrıca 08.05.2020 tarihi itibariyle Kurumla imzalanmış SGK sözleşmesinin sonlanacağı ve MEDULA sisteminden tesisinizin kapatılacağı[nın] ..." ifade edildiği, bu yazıda yapılacağı bildirilen işlemlerin davacı ile davalı arasındaki sözleşme maddesine dayandırıldığının belirtildiği anlaşıldığından dava konusu uyuşmazlığın davalı ile davacı arasındaki sözleşme ile ilgili olduğu değerlendirilmiştir.

Dosyanın İncelenmesinden; davacı ile davalı idare arasında 2018 Yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesi'nin akdedildiği, söz konusu sözleşme ile tarafların hak ve yükümlülüklerinin belirlendiği ve ihlal edilen kurullar karşılığında sözleşme feshi ile cezai müeyyidelerin belirlendiği, sözleşme hükümlerine göre davacının MEDULA sitemini kullanabildiği, bu sebeple MEDULA sistemine bağlantı hususunun özel hukuk sözleşmesi niteliğinde olan Sözleşmenin uygulanmasına ilişkin olduğu, davacının MEDULA sisteminin kapatılması ve Özel N. Tıp Merkezi'ne ait Kurum alacaklarının davacının alacaklarından mahsup edilmek üzere borç kaydı oluşturularak işlem yapılmasına ilişkin dava konusu işlemin de bu sözleşmede düzenlenen konularla ilgili olduğu değerlendirildiğinde, sözleşmeyle ilişkilendirilerek tesis edilen işlemin iptali istemiyle davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Taraflar arasında imzalanan 2018 Yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesi Hükümleri incelendiğinde; Sözleşme taraflarının Sosyal Güvenlik Kurumu ile davacı şirket olduğu; konusunun, sağlık hizmeti bedelleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanan kişilere çeşitli branşlarda vermeyi kabul ve taahhüt ettiği hizmetlerle sınırlı olmak üzere sağlık hizmetlerinin sağlanmasının usul ve esasları ile karşılıklı hak ve yükümlülüklerin belirlenmesi olarak belirtildiği; dayanak olarak 5510 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri ve Kurum mevzuatının gösterildiği; sözleşmenin 6. Maddesinde; sözleşmeye göre hizmet alacak kişilerin sayıldığı, 7. maddesinde; Kurumun sunulan sağlık hizmetleri karşılığında Sağlık Hizmeti Sunucularına (SHS) ilgili mevzuat ile sözleşmede belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda ödeme yapmakla yükümlü olduğunun belirtildiği, sözleşmeyle davacıya da birtakım hak ve yükümlülükler verildiği, 11. Maddesinde; Ödeme şartları ve Zamanı üst başlığı altında ödeme usul ve esaslarının belirlendiği görülmektedir.

"Sözleşmenin Feshi" Başlıklı 13. maddesinde; tarafların 20 iş günü önceden yazılı bildirimde bulunmak şartıyla sözleşmeyi her zaman tek taraflı olarak feshedebileceği belirtilmiş, "Sözleşmeye İlişkin Usul ve Esaslar" başlıklı 15. maddesinin 7. fikrasında ise; "SHS'nin işletme hakkının devri, kiralama da dahil olmak üzere işletmenin devri gibi sonuç doğurur. Bu kapsamda devreden ile devralanın her türlü Kurum alacakları yönünden müşterek ve müteselsil sorumluğu devam eder. Hem devredenin hem de devralanın Kurum alacakları tahsil edilmeden devralan SHS ile sözleşme yapılmaz. SHS'nin, bir başka kişi veya kuruluş tarafından devralınması veya birleşmenin gerçekleşmesi halinde, devir veya birleşme tarihi itibarıyla Kurumla imzaladığı sözleşme fesih olur. Devralan veya birleşme gerçekleştirilen kişi veya kuruluş ile 5510 sayılı Kanunun 103 üncü maddesi hükümleri, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun sözleşmenin devri ve sözleşmeye katılma ve borç ilişkilerinde taraf değişikliklerine ilişkin hükümleri, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun ticari işletme hukukuna ilişkin hükümleri ve işbu sözleşme hükümleri saklı kalmak kaydıyla sözleşme yapılabilir. Fesih tarihinden itibaren devralan veya birleşme gerçekleştirilen kişi veya kuruluş ile sözleşme yapılana kadar geçen sürede hizmet sunulması halinde bedelleri Kurumca ödenmez."hükmüne yer verilmiş olup, sözleşmenin "Yetkili Mahkeme" başlıklı 17. maddesinde; sözleşmenin uygulanmasından doğan uyuşmazlıklarda Ankara mahkemeleri ve icra müdürlüklerinin yetkili olduğu belirtilmiştir.

Somut olaydaki sözleşmenin; taraflara karşılıklı olarak çeşitli hak ve yükümlülükler getirdiği, tarafların serbest iradelerine dayandığı, ticari nitelikli olduğu, kamu hukukunun ve dolayısıyla kamu gücünün bu sözleşmede yerinin bulunmadığı; sözleşmede, tarafların karşılıklı fesih yetkilerinin bulunduğu görülmektedir.

Bu durumda, sözleşmenin kamu hukuku ağırlıklı değil, tarafların serbest iradesi ile oluştuğu anlaşılmaktadır. İdarenin sözleşmedeki fesih ve diğer yetkilerinin karşı taraftan fazla olması, bu sözleşmenin özel sözleşme niteliğini etkilemediği gibi; kamu hizmetine ilişkin olsa da idarenin üstün yetkilerle donatıldığı anlamına gelmediğinden uyuşmazlığın

çözümünde adli yargı gör evlidir

Bu gerekçelerle uyuşmazlıkta idari yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyoruz. 14.12.2020

Üye	Üye	Üye
Birol	Nurdane	Ahmet
SONER	TOPUZ	ARSLAN